

LSV- TIEDOTE

Vol 39, 2021 n:o 2

Lääkärin sosiaalinen
vastuu

Teema:
Ilmaston-
muutos ja
terveys

Nepalin erityis-
lapsihanke ja
Kenian seksuaali-
terveyshanke

- s. 3 *Pääkirjoitus*
- s. 4 *Puheenjohtajalta: Hätilaneuvottelut*

Järjestö

- s. 5 Kapua Keniaan
- s. 6 Duodecim ja LSV
- s. 7 LSV:n aineeton lahja
- s. 8 *Ympäristö: Lääkäri vaikuttajana*
- s. 12 *Rauha: Algorithm to kill*
- s. 14 *PapeTe: Askel lähempänä tavoitetta*
- s. 15 *Mielenterveys: FIMSICin mielenterveysprojekti*

Kehitysyhteistyö

- s. 16 Vammaisten tyttöjen ja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen Kenian terveyspalveluissa
- s. 18 Kuulo- ja näkövammaisten lasten terveyden ja koulunkäynnin edistäminen Nepalissa
- s. 20 *Asiantuntijalta: Ilmastonmuutos ja Suomen terveydenhuolto*
- s. 21 *Opiskelijalta: Lääkärin vala velvoittaa ilmastokapinaan*

Tulevat tapahtumat

- s. 22 Lähde Wieniin
- s. 23 LSV Lääkäripäivillä, LSV:n syyskokous
- s. 24 *Syyskokouskutsu*

LSV-TIEDOTE 2/2021 ISSN 0780-119X (Painettu) ISSN 2342-3404 (Verkojulkaisu) Vol 39, n:o 2

Julkaisija: Lääkärin sosiaalinen vastuu ry Päätöimittaja: Line Kurki

Taitto: Heidi Nurmi Kannen kuva: Ari Rämö

Takakannen kuva: Ari Rämö

Tuettu Suomen
kehitysyhteistyöväroin

LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU
LÄKARES SOCIALA ANSVAR

Painotuote
4041 0949

Tuloksia ja odotuksia

Vuoden 2020 maaliskuusta lähtien LSV:n toimiston tiimi on työskennellyt etänä. Tiimi on tavannut terveysturvallisesti kasvotusten vuosineljänneksittäin, jotta työyhteys, -toveruus ja tekemisen draivi säilyisi. Olemme toimistossa oppineet paljon etätyöskentelystä ja -fasilitoinnista. Nyt vihdoinkin pääsemme taas lähemmäksi sitä vanhaa normaalia kokoontuessamme LSV:n uuteen toimistoon Globaalikeskukseen syyskokoukseen joulukuun 11. päivänä. Samalla vietämme tupareita ja pikkujouluja! Tervetuloa!

Vuosi 2020 erilaisuudestaan ja haasteista huolimatta oli Lääkäriin sosiaaliselle vastuulle menestyksenkäs. LSV:n työn ytimessä ovat jäsenet ja vapaaehtoiset. Poikkeusoloissakin LSV:n sitoutuneet vapaaehtoiset ovat jaksaneet kulkea tämän matkan kanssamme, suuri kiitos teille siitä. Viime vuonna toiminnassa jatkoi yli 100 aktiivista vapaaehtoista.

Viime vuoden uurastuksen hedelmää kannetaan kuluvana vuonna. Paperittomien terveys -hankkeeseen saimme rahoitusta kasvatettua ja varmistimme tarpeellisen neuvontatyön laajentamiseksi osa-aikaisen lisäresurssin. Rauhanjaosto on näkyvästi jatkanut työtään ydinasekiellon puolesta yhdessä muiden rauhanjärjestöjen kanssa. Ympäristöjaoston työ laajeni neuvolahankkeissa. Alkuvuodesta 2021 Ilmastolääkärit ja LSV julistivat yhdessä muiden lääkärijärjestöjen kanssa ilmastohätätilan. Ilmastomuutos on globaali ja jo ajankohtaisesti realisoituvaa terveysuhka, mutta vahinkojen vähentämiseksi on toimintakeinoja sekä yksittäisen lääkärin, että terveydenhuollon osalta. Aihetta käsitellään tässä LSV-tiedotteessa sekä opiskelija- ja asiantuntijakolumneissa ja myös LSV:n ympäristötoiminnan näkökulmasta.

Menneiden 12 kuukauden suurimpiin ponnistuksiin kuuluu Ulkoministeriön kehitysyhteistyön kaksivaiheinen rahoitushaku. Alkuvuodesta 2021 kehitysyhteistyöjaoston vapaaehtoiset ovat olleet

aktiivisesti mukana kehittämässä LSV:n ensimmäistä kehitysyhteistyöohjelmaa. Samaan aikaan vuonna 2021 alkoi neljä uutta hanketta Beninissä, Intiassa, Nepalissa ja Keniassa. Näistä kaksi ensimmäistä esiteltiin kevään LSV-tiedotteessa ja kahdesta viimeisimmästä voit lukea tässä tiedotteessa. Tuberkuloosi- ja mielenterveystyön hankkeet Somaliassa jatkuvat. Rahoitushaun tuloksia odotamme loppuvuodesta 2021. Ohjelmaan perustuva rahoitusinstrumentti antaisi LSV:lle mahdollisuuden joustavampaan ja suunnitelmallisempaan työhön kehittyvissä maissa.

Kevätkokouksessa 2021 hyväksyttiin yhdistyksen uusi strategia vuosille 2021–2025. Strategian mukaisesti haemme tulevan vuoden toiminnassa uusia toimintamuotoja eri jaostojen kesken ja tuomme LSV:n vapaaehtoisia entistä lähemmin yhteen. Vielä ehdit mukaan toimintaan, koskaan ei ole liian myöhäistä vaikuttaa sinulle tärkeisiin asioihin!

Kaisa-Leena Juvonen

toiminnanjohtaja

Hätätilaneuvottelut

Elämä yhä tiheämmin asutetulla ja luonnonvarojen ylikulutuksesta kärsivällä maapallolla on monella tapaa riskialtista. Ilmastonmuutoksen uhkakuvat käyvät vähitellen toteen ekosysteemien muutosten ja lisääntyvien luonnonkatastrofien muodossa. Vaikutukset heijastuvat voimakkaasti jo valmiiksi hauraisiin yhteiskuntiin, mutta myös koko ihmiskunnan terveyteen ja turvallisuuteen.

Kasvihuonepäästöjen ongelmallisuus on ollut tiedossa vuosikymmeniä. Hallitustenvälinen ilmastomuutospaneeli IPCC perustettiin jo vuonna 1988 tutkitun tiedon kokoamiseksi poliittisen päätöksenteon tueksi. Poliittinen tahtotila hyödyntää tätä tietoa on kuitenkin pitkään ollut uinuva. Päätäjien kunnianhimmottomuus ilmastomuutoksen hillitsemisen suhteen on herättänyt kansalaisissa ympäri maailmaa turhautumista ja ahdistusta. Ilmastonmuutos on jo aiheuttanut merkittävää tuhoa paikallisesti. Lääkärijärjestöt, usean maan hallitukset, sekä monet muut tahot ovat julistaneet ilmastohätätilan. Toiveena on, että pääsisimme vihdoinkin globaaliin yhteisymmärryksen tilanteen vakavuudesta.

Marraskuussa maailman katseet kääntyvät kohti Skotlannin Glasgow'ta, jossa pidetään YK:n ilmastoneuvottelujen kahdeskymmeneskuudes istunto, COP26. Tavoitteena on sopia kunnianhimoisista tavoitteista hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi, jotta vuosisadan puoliväliin mennessä niitä tuotettaisiin vain korkeintaan saman verran kuin niitä sidotaan takaisin ilmakehästä hiilinieluihin. Hiili-neutraaliuden saavuttamiseksi fossiilisesta polttoaineesta on irtauduttava nykyistä nopeampaan tahtiin. Samaan aikaan maapallon keuhkoja, metsiä, on suojeltava ja palautettava. Vain määrätietoisilla muutoksilla voimme hillitä ilmaston lämpenemistä.

Kriisi on kuitenkin jo tosiasia; ilmastonmuutos on jo polttavasti läsnä, eivätkä ehkäisutoimet enää riitä vahinkojen minimoimiseksi. Ilmastoneuvotteluissa tullaan keskustelemaan myös siitä, miten voimme varautua ja reagoida ilmastonmuutoksen vaikutuksiin esimerkiksi infrastruktuuriin ja maanviljelyyn. Yhteiskunnan resilienssiä – kykyä selviytyä esimerkiksi sään ääri-ilmiöistä, pulatilanteista, muuttoliikkeistä ja epidemioista – voidaan lisätä huomioimalla ilmastomuutoksen vaikutukset kaikissa investoinneissa ja päätöksissä.

Tarvitsemme päättäjiltä rohkeita linjauksia, konkreettisia suunnitelmia ja valtavasti yhteistyökykyä, sillä kyseessä on globaali ja yhdessä ratkaistava kriisi. Ennen kaikkea tarvitsemme tutkittuun tietoon perustuvaa ja sitä tehokkaasti hyödyntävää päätöksentekoa. Muuhun meillä ei ole enää varaa.

Line Kurki

Kiinnostaisiko kavuta korkealle? Oletko aina halunnut nähdä työtämme kehittyvissä maissa?

Kapua Keniaan! Nyt voit yhdistää upeat vuoristomaisemat ja vaikuttavan kehitysyhteistyön Keniassa tammikuussa 2023. Kapua ja LSV aloittavat varainkeruun Keniaan ja sinulla on mahdollisuus olla mukana. Ole valppaana, haku aukeaa tammikuussa 2022!

Lisätietoa LSV:n kotisivuilta ja sosiaalisesta mediasta tammikuussa.

Kuva: Leon Pauleikhoff, Unsplash

Suomalainen lääkäri-seura Duodecim ja Lääkäriin sosiaalinen vastuu

Suomessa on perustettu merkittäviä lääkärijärjestöjä sadan vuoden välein. Duodecim-seura perustettiin 140 vuotta sitten ja LSV 40 vuotta sitten. Näillä järjestöillä on paljon yhteistä. Ne ovat aatteellisia seuroja ja nojaavat toiminnassaan tieteen ja ammattikunnan eettisiin arvoihin.

LSV:llä on ollut tärkeä rooli Duodecim Lääkäriin käsikirjan ja Käyvän hoidon alkuaikojen ideoimisessa. Yhteistyössä on pohdittu avoimuutta ja sidonnaisuuksia monissa seminaareissa ja artikkeleissa.

LSV:llä on jo 90-luvulta lähtien ollut oma vaaliliitto Duodecim-seuran vaaleissa, ja näin myös tulevissa vaaleissa 7.1.-15.2.2022. Viime vuosina meillä on ollut valtuuskunnassa kolme edustajaa, päättyvällä kaudella Kati Juva, Hanna Nohynek ja Heli Salmi. Seura on erinomainen näköalapaikka Suomen

lääketieteen ja terveydenhuollon kenttään, ja sekä Kati Juva että nyt Heli Salmi ovat toimineet Duodecimin edustajina lääkärijärjestöjen eettisessä neuvottelukunnassa.

Vuoden 2022 vaaleissa LSV nostaa teemaksi tutkitun tiedon hyödyntämisen tärkeyden päätöksenteossa, erityisesti nyt vallitsevassa ilmastohätätilassa. Tutkittu tieto toisaalta ilmastomuutoksen terveysvaikutuksista, toisaalta terveydenhuollon omasta hiilijalanjäljestä, on kaiken A ja O kestävien ratkaisujen kehittämisessä ilmastomuutoksen aiheuttaman globaalin terveysuhan edessä.

Kati Juva

Kuva: Ari Rämö

Joululahjat helposti netistä: LSV:n aineeton lahja

Antamalla aineettoman lahjan ilahdutat lähimmäistäsi samalla, kun edistät terveyttä kehittyvissä maissa.

Voit valita aineettoman lahjan LSV:n kehitysyhteistyöhankeista tai paperittomien klinikalta.

Aineettomien lahjojen valikoimaan kuuluvat mm.

- laboratoriovälineitä ja suojavarusteita
- teltoa liikkuvalla klinikalla
- röntgenkuva tuberkuloosiklinikalla
- pistekirjoitustauluja tai viittomakielen sanakirjoja
- tasa-arvotyöpaja 50:lle nuorelle
- äitiyspakkaus paperittomalle

Anna lahja, joka vaikuttaa!

LSV:n aineettomat lahjat löydät osoitteesta:

www.lsv.fi/lahjoita/aineettomat-lahjat

tai skannaamalla oheinen QR-koodi

Verkkokaupasta saat sähköpostiisi lahjasta kertovan kortin lahjan vastaanottajalle.

LÄÄKÄRIN SOSIAALINEN VASTUU
LÄKARES SOCIALA ANSVAR

Lääkäri vaikuttajana ilmasto- ja ympäristöasioissa – maailmalla ja LSV:ssä

Lääkärijärjestöt julistivat ilmastohätätilan tammi-kuussa 2021, mielenterveysjärjestöjen hätähuuto ympäristön puolesta kuultiin maaliskuussa, ja hiljattain syyskuussa maailman lääkärilehdet kokosivat huolensa ja voimansa ilmastohätätilanjulistukseen. Monella rintamalla on herätty ympäristön ja ihmisen hyvinvoinnin linkittymiseen.

Ilmastolääkärit-verkostossa ja LSV:n ympäristöjaostossa on jo 400 kollegaa ympäri Suomen. Jaamme huolen ympäristökriisin vaikutuksista terveyteen ja toisaalta ratkaisuhulun ammattimme ja tietämyksemme kautta. Samat asiat vaikuttavat myönteisesti sekä ihmisten terveyteen että ympäristökuormituksen vähenemiseen, ja haluamme tuoda esiin tätä win-win-tilannetta.

Silti edelleen kuulemme kyseenalaistavia kommentteja jopa kollegoilta: on vaikeuksia nähdä, miten ympäristöasiat liittyisivät lääkäriin työhön tai miksi meidän pitäisi ottaa näihin asioihin kantaa.

Ajattelemme LSV:ssä, että olemme monella tavalla ammattimme kautta etuoikeutettuja ja meillä on vaikutusvaltaa. Se tuo mukanaan vastuun: kun yhteiskunnassa on epäkohtia tai uhkia, meidän on yritettävä vaikuttaa niihin. Tämä koskee monenlaisia ilmiöitä, ja nyt vaikuttamisen tarve ja halu on noussut todella vahvaksi ilmastonmuutoksen polttavan (sic!) ongelman kohdalla.

Olemme ympäristöjaoston kanssa tavanneet ympäristöministerin erityisavustajia, sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkista ja vihreän eduskuntaryhmän kansanedustajia ja erityisavustajia. Toimimme poliittisesti sitoutumattomana asiantuntijajärjestönä, ja tavoitteemme on tavalta kaikkien puolueiden ryhmiä. Seuraavaksi tavoittelemme keskustelua valtiovarainministeriön kansliapäällikkö Päivi Nergin kanssa. Yhteydenotopyyntöihimme on suhtauduttu erittäin innostuneesti: ympäristön ja terveyden win-win-tilanteiden yhdistäminen motivoi, ja tutkitun tiedon tarvetta on ilmennyt jokaisen tapaamisen yhteydessä. Olemme saaneet tapaamisissa kehotuksia jatkaa poliittista vaikuttamista.

Mitä voimme tehdä:

- Vahtia hallitusohjelmaan kirjattujen ilmastotavoitteiden toteutumista ja esitellä uusia käytännön toteutuskeinoja
- Lobata ympäristölle ja terveydelle haitallisten tuotteiden verotuksen lisäämistä ja niiden mainostamisen vähentämistä
- Ylläpitää toivoa ja toimintakykyä julkisessa keskustelussa, esim. ilmaisemalla huolenpitoa ja välittämistä ihmisiä ja muuta luontoa kohtaan sekä toimimalla esimerkkinä

Kutsumme kaikki kiinnostuneet kollegat mukaan vaikuttamaan. Liity facebookryhmään Ilmastolääkärit ja / tai ympäristöjaoston sähköpostilistalle, tule mukaan jaoston kokouksiin ja keskustele! Kokouksista ja sähköpostilistasta lisätietoa jaoston vetäjältä hanna.rintala@lsv.fi

Tiedämme, että aika on kaikilla rajallista. Hyvä vaikuttamistapa on tukea ympäristötoimintaa rahallisesti. Lisärahoituksella saamme esimerkiksi järjestön henkilökunnan työaikaa vaikuttamistyön tukemiseen. Lahjoitus ympäristöjaoston toimintaan sopii vaikkapa aineettomaksi lahjaksi kollegalle!

Kuva: Ari Rämö

Our greetings to COP26 climate conference and negotiations in Glasgow in November 2021 will be published in the 26 Days to COP26 -campaign:

The global ecological and climate crisis poses a direct threat to human health. Without a healthy Earth, we do not have the prospect of a good and secure life for ourselves or future generations. Our welfare society has been built on the careless use of non-renewable natural resources. It is no longer possible to sustain our living standards on over-consumption. Our children and we only have one Earth. Our life and health depend on its well-being.

We have joined the World Medical Association in declaring a climate emergency. As physicians, we plead with decision-makers to limit global warming to less than 2 degrees Celsius and to establish carbon neutrality by 2030.

We request you, the decision-makers, to make the difficult and unpleasant but necessary decisions that are needed in a transition towards a sustainable society. Please make these unpleasant and hard decisions in COP26.

Ilmastolääkärit ja LSV:n ympäristöjaosto ovat mukana 26 Days to COP26 -kampanjassa. Kuvassa kampanjavidеosta Nikolai Rintala.

Hanna Rintala

Mediuutiset

Kiinnostaako terveystalitiikka ja terveystalan tuoreimmat uutiset?

Mediuutiset on lääkkäreiden ja hammaslääkkäreiden maksuton seitsemänpäiväinen ajankohtais- ja uutismedia. Riippumaton media ei pelkää vaikeitakaan aiheita ja uutisvirta päivittyy pitkin päivää. Tee itsellesi tunnukset jo tänään, saat kaiken digisisälön heti maksutta käyttöösi. Tunnukset pääset tekemään tästä:

mediuutiset.fi/tilaa

Printti ilmestyy perjantaisin. Painetun lehden voit tilata osoitteesta tilaajapalvelu@almatalent.fi

Tapahtumiin ja koulutuksiin osallistuminen on maksutonta, seuraa tulevia terveystalan tilaisuuksia tästä: <https://www.almatalent.fi/meditapahtumat>

Tervetuloa lukijaksi!

Terveisin
Anne Lahnajärvi, päätoimittaja

Algorithm to kill

Sodankäynnilläkin on sääntönsä. Henri Dunant perusti Punaisen Ristin yli 150 vuotta sitten huolehtimaan haavoittuneista ja siviilien oikeuksista. Toisen maailmansodan jälkeen solmittiin kansainvälisen Punaisen Ristin aloitteesta Geneven sopimukset, joissa määritellään periaatteet haavoittuneiden hoidosta, sotavankien kohtelusta ja siviilien suojelusta. Myöhemmin on solmittu sopimuksia mm. jalkaväkimiinojen ja rypäleasideen käytöstä, ja kaikkien joukkotuhoaseiden (kemialliset, biologiset, ydinaseet) käyttö on kiellettyä. Oikeudelliset säännöt lähtevät siitä, että mikäli niitä rikotaan, on mahdollista löytää syyllinen ja tuomita rangaistus.

Autonomiset asejärjestelmät (robottiaseet, "tappajarobotit") ovat sodankäyntiin tai muuhun aseellisiin konflikteihin suunniteltuja aseita, jotka voivat toimia kentällä itsenäisesti, kaukana komentokeskuksista ja ilman ihmisten välitöntä käskyvaltaa. Ne toimivat autonomisesti tekoälyn ja algoritmien ohjelmoimina etsiessään ja tuhotessaan tiettyjä materiaalisia kohteita tai ihmisiä. Toki tähänkin asti on ollut aseita, joita on ohjattu kaukaa tai jotka löytävät maalinsa tietokonemallinnuksen avulla (miehittämättömät lennokit, droonit, risteilyohjukset), mutta autonomiset asejärjestelmät ovat kehittyneempiä ja selvästi itsenäisempiä päätöksenteossaan.

Kaikki kauko-ohjattavat sotakoneet madaltavat tuhoamisen ja tappamisen kynnystä, koska tilanteessa ei synny mitään vaaraa hyökkääjälle, ja toiminta voi muistuttaa videopeliä. Vihollinen / uhri on helppo toiseuttaa ja komentokeskuksessa on helppo etäännyä tuhoamisen todellisista seurauksista.

Autonomiset asejärjestelmät menevät kuitenkin astetta pidemmälle. Ne eivät enää edellytä viimeisen laukaisukäskyn tulemistä ihmiseltä, vaan ne opetetaan itsenäisesti "päättämään" milloin on aika tappaa. Näiden robottiaseiden kehittäessä käytetään tekoälyn koneoppimista, eli koneen ohjelmisto "oppii" yhä tarkemmaksi tekemään "oikeita" tuhoamispäätöksiä. Autonomisen tekoälyn käyttö lisää merkittävästi tuhoamistoimenpiteen nopeutta, koska heti kun tuhoamisen kriteerit täyttyvät (kohde arvioidaan oikeaksi), ne ampuvat nopeasti ja täsmällisesti.

Tämä on eettisesti erittäin arveluttavaa. Tappajarobotti on kuin musta laatikko, johon on syötetty asetuksia ja oppimistilanteita, ja johon on muodostunut algoritmi, joka toimii tietyllä tavalla eri tilanteissa. Käytännössä ohjelmoija ei voi etukäteen täysin tietää, miten robotti toimii aivan uudessa ja monimutkaisessa tilanteessa – esimerkiksi kohdattaessaan lapsen, jolla on leikkipyssy. Koneoppivalta tekoälyltä ei voi edellyttää mitään moraalista harkintaa, ja kun algoritmin kriteerit täyttyvät, ei voi enää estää robottia toimimasta ja tuhoamasta algoritminsä mukaan. Haavoittuvien ja siviilien huomioiminen on tekoälylle hyvin vaikeaa.

Robottiaseen rikkoessa Geneven sopimusta, ihmisillä ei ole jälkeensä mitään mahdollisuutta selvittää, "kuka" käskyn antoi. Ihmisohjelmoija on toki laatinut jotkut alkuasetukset, mutta oppimisen jälkeen muodostuneita koneen/ohjelmiston eri tilanteissa käyttämiä toiminta-algoritmeja ei ohjelmoija ole asettanut. Onko hän siis syyllinen, jos kone tappaa siviilejä tai omia sotilaita? Konetta ei voi asettaa syytettyjen penkille mahdollisesta sotarikoksesta.

Vastuukysymysten lisäksi autonomiset asejärjestelmät madaltavat aseelliseen konfliktiin ryhtymisen kynnyksiä ja lisäävät asevarustelua ja varustelukilpailua. Tällä hetkellä ainakin jonkinlaista autonomiaa sisältäviä asejärjestelmiä on jo käytössä ainakin Yhdysvalloissa, Iso-Britanniassa, Israelissa ja Etelä-Koreassa, ja niitä kehittävät myös Venäjä, Kiina, Intia ja Saksa. Kuitenkin laajan kansainvälisen kyselyn mukaan (mukana 26 maata) yli 60 % ihmisistä vastustaa tällaisten järjestelmien käyttöönottoa.

Isaac Asimovin robotiikan kolme pääsääntöä olivat 1) Robotti ei saa vahingoittaa ihmistä. 2) Robotin on toteltava ihmisen antamia määräyksiä, paitsi jos ne ovat ristiriidassa ensimmäisen ohjeen kanssa. 3) Robotin on suojeltava itseään niin

kauan kuin se ei ole ristiriidassa sääntöjen 1 ja 2 kanssa. Autonomisiin asejärjestelmiin näitä ohjeita tuskin ollaan rakentamassa.

Kansainvälinen autonomisten aseiden kieltä vaativa kampanja (Campaign to Stop the Killer Robots) on perustettu 2021, ja Suomen Sadankomitea on sen jäsen. Myös LSV tukee tätä kampanjaa suomalaisen rauhanliikkeen kautta.

Kati Juva

Kuva: Kuva: U.S. Navy/John F. Williams, Public domain, via Wikimedia Commons

Amerikkalainen miehittämätön sota-alus Sea Hunter kasteseremonian jälkeen Oregonin Portlandissa.

Askel lähempänä tavoitetta

Paperittomien klinikan tavoitteena on alusta asti ollut tehdä itsestään tarpeeton. Tätä tavoitetta edistetään myös LSV:n paperittomien terveyttä edistävässä PapeTe-hankkeessa. Hoitomahtoisuudet ovatkin lisääntyneet huomattavasti erityisesti Helsingissä, jossa paperittomille tarjotaan välttämättömät terveyspalvelut. Lapsille ja raskaana oleville tarjotaan Helsingissä laajat terveyspalvelut. Hoitoa saa samaan hintaan kuin muut henkilöt.

Ihan näihin päiviin asti osa potilaista ei ole hakeutunut julkiseen terveydenhoitoon. Syitä on monia. Ratkaistaksemme haasteen olemme aloittaneet Helsingissä uuden yhteistyön, jossa kaupungin paperittomiin erikoistunut terveydenhoitaja jakautuu klinikalle. Ohjaamme helsinkiläiset asiakkaat jo aulasta hoitajan haastatteluun. Näin kaupungin työntekijä ja julkinen järjestelmä tulevat heti tutuiksi potilaalle ja luottamusta suomalaiseen terveydenhoitoon lisätään. Tämä onnistuu, koska Paperittomien klinikkaan luotetaan. Jatko hoito toteutetaan Kalasatamassa tai jossain muussa hoitoyksikössä. Jatkossa potilaat voivat asioida suoraan esimerkiksi Kalasatamassa ja henkilökuntakin on tuttu. Klinikalla otetaan edelleen koppia niistä potilaista, jotka syystä tai toisesta tipahtavat järjestelmän läpi tai eivät uskalla hakeutua hoitoon, sekä toimitaan paperittomien oikeuksien edistäjänä.

Kun klinikka avattiin 2011, se oli isolle osalle paperittomista ainut hoitoa tarjoava taho. Vuonna 2021 on tietoa jo lukuisista kaupungeista, joissa esimerkiksi neuvolapalvelut turvataan myös paperittomille. Joissain kaupungeissa on tehty päätös esimerkiksi valtuustossa tai lautakunnassa. Usein pääsy on kuitenkin kiinni yksittäisestä johtajasta tai ammattilaisesta, eikä henkilöstöllä ole selkeitä ohjeita. Monissa kunnissa tarjotaan aikuisille vain kiireellinen hoito ja potilaat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa riippuen siitä, missä sattuvat oleskellemaan. Vain lainsäädännön muutos tuo varmemman turvan perusoikeuden toteutumiseksi.

Helsingissä ollaan kuitenkin jo jättiläisen askel lähempänä vuonna 2011 asetettua tavoitetta. Lääkärin sosiaalinen vastuu on tehnyt paperittomien terveyden edistämistyötä PapeTe-hankkeessa vuodesta 2017 valtakunnallisesti. Helsingissä kehitämme paperittomien klinikan vapaaehtoistyötä, erityisesti kuntayhteistyötä ja potilaiden ohjaamista julkiseen terveydenhuoltoon.

Teksti: Meri Korniloff

Kuva: Laura Rämö

Neuvontanumeromme terveydenhuollon ammattilaisille ja muille tahoille palvelee arkisin klo 9–15 numerossa: 0447449932

Pidämme maksuttomia alustuksia ja luentoja paperittomien terveyspalveluista, kohtaamisesta ja hoidosta. Ota yhteyttä: meri.korniloff@lsv.fi

FiMSiCin mielenterveysprojekti lanseerattiin hybridikoulutuksessa

FiMSiC (Finnish Medical Students' International Committee) tunnetaan lääkisopiskelijoiden vaihto-opiskelumahdollisuuksista, mutta myös erilaisista projekteista. Yhteistyössä Pirkanmaan mielenterveys ry:n kanssa tehty M.U.L.L.E (Mielenterveydestä, Uskaliaisuudesta, Luonteesta, Lempeydestä ja Elämästä) -projekti lanseerattiin 11.-12.9. järjestetyssä kouluttajakoulutuksessa.

M.U.L.L.E. -projektissa lääkisopiskelijat pitävät 8-luokkalaisille oppitunteja, joiden tarkoituksena on vertaiskasvatuksen keinoin opettaa nuorille tärkeitä asioita mielenterveydestä, tunnetaidoista ja avun hakemisesta.

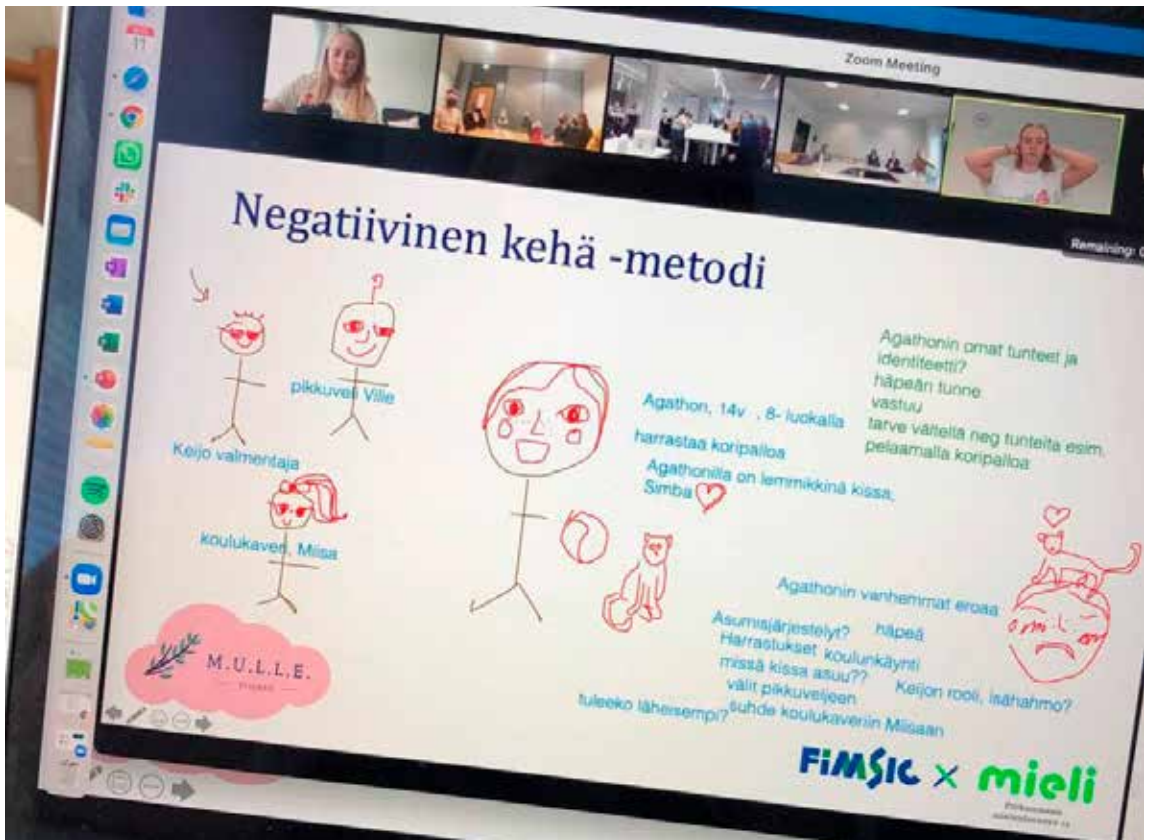
Koulutusviikonloppu järjestettiin hybriditapahtumana: osa osallistui etäyhteyden välityksellä, osa lähitapahtumista ryhminä. Kaikkiaan osallistujia

oli 123. Lähitapahtumia oli Tampereella sekä Oulussa, joihin LSV ystävällisesti sponsoroiti murkinat. Viikonlopun aikana kuultiin mielenterveyteen liittyviä luentoja ja harjoiteltiin oppitunneilla vedettäviä erilaisia interaktiivisia metodeja. Tunnelma koulutuksessa oli innostunut sekä vetäjien että osallistujien kohdalla. Saamamme palautteen perusteella mielenterveyteen liittyvät aiheet ovat lähellä monen lääkisopiskelijan sydäntä, ja parempi tietämys siitä koetaan arvokkaaksi. Odotammekin jo innolla, että pääsemme viemään projektia Suomen yläkouluihin.

Anu Bergström, Essi Lavonen, Maija Rossi ja Miska Tiainen

Kuva: Anu Bergström

Koulutusviikonlopun aikana harjoiteltiin erilaisten interaktiivisten metodien vetämistä osallistujien kanssa.

Vammaisten tyttöjen ja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistäminen Kenian terveyspalveluissa

"I have a right to access to health treatment pertaining to sexual health like any other person" (alkukartoitukseen osallistunut, Homa Bay)

Kenia luokitellaan alemman keskitulotason maaksi (Maailmanpankki) ja vaikka pääsy koulutukseen ja terveydenhuoltoon toteutuu jo suurelle osalle valtaväestöstä, monen marginaalisemman ryhmän oikeuksia ja terveydenhuoltoa ei ole vielä turvattu. Vammaiset naiset ja tytöt jäävät Keniassa usein terveyspalveluiden ulkopuolelle, ja esimerkiksi vain 12%:lla heistä on mahdollisuus ehkäisyyn. "Vammaisten tyttöjen ja naisten seksuaali- ja lisääntymisterveyden tukeminen Kenian terveyshuollossa" on LSV:n hanke, jonka tavoitteena on parantaa kohderyhmän seksuaali- sekä lisääntymisterveyttä ja oikeuksia. Ulkoministeriön rahoittama hanke toteutetaan 4 eri läänissä Keniassa vuosina 2020–2024 yhteistyössä kahden paikallisen ihmisoikeusjärjestön ANDSEA-K:n ja WCC:n kanssa.

Alkukartoitustutkimus tehtiin pienemmissä haastatteluryhmissä ikäryhmittäin jaettuna. Tässä kuvassa 15–19-vuotiaat osallistujat.
Kuva: Elizabeth Sila

Seksuaali- ja lisääntymisterveys on ihmisoikeus, jonka toteutuminen kuuluu ihmisarvoiseen ja tasapainoiseen elämään. Seksuaalioikeuksien toteutuminen tarkoittaisi vammaisille naisille ja tytöille mahdollisuutta päättää omasta kehostaan, seksuaalisuudestaan ja ihmissuhteistaan. Hankkeen alkukartoitustyössä on kerätty tietoa vammaisten naisten ja tyttöjen ajatuksista ja tarpeista seksuaaliterveyteen- ja oikeuksiin liittyen suoraan hankkeen kohderyhmältä.

"If I go to the hospital and there is no sign language interpreter then my right to health is violated" (alkukartoitukseen osallistunut, Nairobi)

"I have right to be treated the same way as others" (alkukartoitukseen osallistunut, Nairobi)

Projekti pureutuu juurisyyhin, joiden vuoksi laadukkaat seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut eivät ole vammaisten tyttöjen ja naisten saavilla. KPHC-2019 arvioi Kenian 47,6 miljoonasta kansalaisesta noin 2,2%:lla eli miljoonalla olevan

jonkinlainen vamma. Liikuntarajoitteisuus sekä näkövammat ovat yleisimmät vammaisuuden muodot, koskien lähes kolmasosaa vammaisista. LSV:n hankkeessa on huomioitu hyvin moninaiset vammaisryhmät näkö- ja liikuntarajoitteisuudesta aina albinismiin.

Alkukartoitustutkimuksessa on noussut esiin seksuaali- ja terveysoikeuksia rajaavia syitä aina fyysisistä esteistä monitahoisempiin haasteisiin kuten vammaisten tyttöjen ja naisten kohtaamaan sukupuolittuneeseen väkivaltaan. Haasteisiin pyritään vastaamaan parantamalla kohderyhmän pääsyä terveydenhuollon piiriin, lisäämällä tietoutta seksuaali- ja lisääntymisterveydestä sekä vahvistamalla vammaisjärjestöjen asemaa ja toimintaa. Hoitohenkilökunnalle tehdään vammaisten henkilöiden kohtaamiseen standardoitu manuaali hoidon tasa-arvoistamiseksi. Lisäksi ollaan järjestämässä vammaisille tytöille mentoriohjelma, joka tarjoaa esikuviksi niin ikään jonkin vamman kanssa eläviä naisia.

Varsinaisen hankkeen ohella toteutetaan Fingon rahoittama Powerbank-hanke, joka keskittyy digitalisaatioon ja innovaatioon. Tarkoituksena on kasvattaa paikallisten järjestöjen toimintaa hyödyntäen teknologisia sovelluksia, joiden avulla voidaan laajemmin saavuttaa marginaalisessa asemassa

olevia kohderyhmiä. Uutta innovaatiota hyödyntäen vammaiset henkilöt pääsevät kotoa käsin ja mahdollisista rajoitteistaan huolimatta vastamaan kyselyyn koskien seksuaali- ja lisääntymisterveyden edistämistä.

Hankkeen ensimmäiselle vuodelle koronapandemia loi haasteensa, mutta tästä huolimatta yhteistyömme WCC:n ja ANDSEA-K:n kanssa on ollut hyvin hedelmällistä. Olemme pitäneet tiiviisti yhteyttä Keniaan yhteistyökumppaneihimme ja tapasimme ANDSEA-K:n edustajan David Okelon LSV:n toimistolla hänen Suomi-vierailunsa aikana. Koko hanketiimimme on hyvin innoissaan hankkeen parissa työskentelystä tulevana vuosina ja toiveissamme siintää lähitulevaisuudessa matka hankealueille Siayaan, Nairobiin ja Homa Bayhin.

Kiia Lipponen ja Taru Miller

Lähteet:

Maailmanpankki (<https://data.worldbank.org/?locations=XN-KE>)

Kenya Population and Housing Census (KPHC), 2019

Kuulo- ja näkövammaisten lasten terveyden ja koulunkäynnin edistäminen Baran ja Parsan maakunnissa Nepalissa

Nepalissa lasten kuuloa tai näköä ei seulota rutiinisti ja tietoisuus kuulon ja näön terveydestä on heikkoa. Vammaisuuteen liittyy paljon stigmaa. Näkö- ja kuulovammaiset lapset jäävät edelleen vaille koulutusta ja ovat suuressa syrjäytymisriskissä.

Lääkärin sosiaalisen vastuun Nepalin erityislapsihanke on jatkoa vuoden 2017–2018 piloottihankkeelle. Työn tavoitteena on lisätä tietoisuutta näön ja kuulon terveydestä sekä edesauttaa kuulo- ja näkövammaisten 3–14-vuotiaiden lasten mahdollisuuksia koulunkäyntiin Baran ja Parsan maakunnissa Etelä-Nepalissa. Hanke toteutetaan Suomen Ulkoministeriön rahoittamana vuosina 2021–2024. Nepalilainen kumppanijärjestömme hankkeessa on B. P. Eye Foundation, jolla on vuosikymmenien kokemus aistivammaisten lasten kuntoutuksesta ja terveytyöntekijöiden kouluttamisesta.

Hankkeessa koulutetaan vapaaehtoisia terveysasiantuntijaksi lapsia, joilla on kuulon tai näön ongelmia. Lapset, joilla seuloissa käy ilmi kuulon tai näön alenemaa, lähetetään leireille, joissa heidät tutkitaan tarkemmin.

Suurimmalla osalla näistä lapsista arvioidaan olevan sellainen kuulon tai näön ongelma, johon voidaan vaikuttaa yksinkertaisella hoidolla. Osalla lapsista on kuitenkin vaikea kuulo- tai näkövamma, jonka vuoksi heille tarjotaan erillinen 4–6 kuukauden pituinen hoito- ja kuntoutusjakso kodin ulkopuolisen elämän ja koulunkäynnin mahdollistamiseksi. Leirien yhteydessä alueen asukkaille järjestetään tietoisuuskampanioita kuulon ja näön terveydestä ja vammaisten lasten oikeuksista.

Uudessa hankkeessa panostamme erityisesti vaikuttamistyöhön. Paikallisille päättäjille järjestetään

Lääkäriin sosiaalinen vastuu ry ja Nepaliln yhteistyökumppani B.P. Eye Foundation järjestivät vuonna 2018 Baran maakunnassa keskustelutilaisuuden kuulo- ja näkövammaisten lasten tarpeista ja oikeuksista paikallisille päättäjille ja vaikuttajille. Kuvassa hankeryhmän jäsen Ella Yli-Heikkilä ja paikallinen projektikoordinaattori Prasanta Poudyal B.P. Eye Foundationin järjestöstä. Tapahtuma oli osa pilottiprojektia, joka toteutettiin vuosina 2017–2018. Kuvaaja Eveliina Nousiainen

tiedotustilaisuuksia vammaisten lasten oikeuksista. Vammaisten oikeuksia, kuntoutusta ja inklusiivista koulutusta edistävää yhteistyötä tehdään yhdessä paikallisten järjestöjen kanssa. Hankkeessa keskeistä on myös opettajien ja perheenjäsenten kouluttaminen vammaisten oikeuksista ja tuen tarpeesta. Tavoitteena on tietoisuuden lisääminen näistä aiheista paikallisten päättäjien ja asukkaiden keskuudessa.

Koronapandemia on tuonut haasteita projektin aloittamiseen ja esimerkiksi seulontaleirit on siirretty toteutettavaksi myöhemmin. Tarkoituksena on käynnistää leirit, kun pandemiatilanne sen turvallisesti sallii. Tänä vuonna painopiste on ollut vaikuttamisessa ja koulutuksessa. Tausta- ja pohjatyötä on tehty ahkerasti niin Nepalissa kuin Suomessa.

Alkuvuodesta yhteistyökumppanimme osallistui koulutukseen inklusiivisesta opetuksesta. Koulutuksen pohjalta on tuotettu materiaalia, jonka avulla koulutetaan projektin muita

terveystyöntekijöitä ja kehitetään vammaisten lasten opetusta. Kuulovammaisten opetuksen ja opetusmateriaalin kehittämiseksi sekä viittomaikielen aseman vahvistamiseksi on tehty yhteistyötä Nepaliln kuurojen liiton kanssa.

Hankkeen työntekijöille on lisäksi järjestetty koulutusta vammaisten, lasten ja naisten asemasta ja oikeuksista. Barsan maakunnassa on järjestetty tapaamisia paikallisten päättäjien kanssa, jotta saadaan lisättyä tietoisuutta vammaisten, lasten ja naisten oikeuksista paikallisella tasolla. Tällä pyritään pitkällä aikavälillä rakenteellisiin muutoksiin projektin maakunnassa.

Jos olet kiinnostunut Nepaliln erityislapsihankkeesta, niin lisää tietoa löydät nettisivuiltamme: <https://lsv.fi/lsv-kehitysyhteistyö-nepal-erityislapsihanke/>

Eveliina Nousiainen

Ilmastonmuutos ja Suomen terveydenhuoltojärjestelmä – mihin varaudumme?

Luonnonvarojen ylikulutuksen vuoksi on menossa toisiinsa kietoutuneita ympäristökriisejä. Tässä kirjoituksessa keskityn ilmastonmuutokseen ja sen merkitykseen terveydenhuollolle. Terveydenhuollon omaa hiilijalanjälkeä tai ilmastonmuutoksen torjunnan merkitystä en käsittele.

Terveydenhuollon varautumistarve on tiedostettu, mutta tähän asti huomio on ollut ilmastonmuutoksen välittömissä terveysvaikutuksissa. Valistuksella on pyritty estämään vektorivälitteisiä infektioita, sisälämpötilan hallinnalla hellekuolemia ja sairastumisia ja kulkuväylien liukkauden torjunnalla ja valistuksella onnettomuuksia. Lisäantyyvään sateisuuteen varaudutaan kaavoituksessa, rakentamisessa ja vesihuollossa.

Nykymuotoinen terveydenhuolto edellyttää sähkön, tiedonvälityksen, kulkuväylien sekä vesi- ja jätehuollon ongelmattomaa toimintaa. Näiden ja muun yleisen infrastruktuurin toimivuuden takaminen tapahtuu pääasiassa muiden kuin terveydenhuollon toimesta. Terveydenhuollon vastuulla oleva varautuminen lääkkeiden, rokotteiden ja laitteiden saatavuuteen on puutteellista: vain muutaman kuukauden varmuusvarastoinnin vaatimus keskeisillä lääkkeillä. Keskustelu paikallisemmasta – tai EU:n tasoisesta – tuotannosta on vasta alkanut.

Tulevaisuus.

Jatkuessaan ilmastonmuutos vahingoittaa ekosysteemejä, mutta eri tavoin eri alueilla. Lämpeneminen, äärimmäiset sääilmiöt ja jäätiköiden sulaminen lisäävät kuivuutta, tulvia ja viljelykelvottoman maa-alueen määrää ja vähentävät puhtaan veden saantia, vahingoittavat rakennettua infrastruktuuria ja vähentävät kalasaaliita. Ruoasta voi tulla pulaa. Kilpailu maasta ja vedestä voi lisätä sotia ja muita konflikteja. Nämä kehitykset lisäävät painetta pakolaisuuteen ja siirtolaisuuteen.

Mitä hyvänsä yhteiskunnassa tapahtuu, se heijastuu ihmisten terveyteen ja terveydenhuoltoon. Suomessa yhteiskunnan toiminta voi jatkua nykyisen kaltaisesti. Tai sitten kaikki voi muuttua – tai jotain siltä väliltä. Missä ihmiset Suomessa asuvat ja mitä työtä tekevät? Suomi on riippuvainen muusta maailmasta. Miten muu maailma muuttuu ja miten se heijastuu Suomeen? Heijastevaikutusten laatua ja suuruutta on vaikea ennustaa, koska ne riippuvat myös yhteiskuntien ja kansalaisten reaktiosta ja ympäristöongelmien korjaustoimista.

Miten terveydenhuollon pitäisi jatkossa ilmastonmuutos huomioida? Tulevaisuuden epävarmuus ja mahdolliset heijastevaikutukset tulisi tunnistaa. Käytännön varautumissuunnitelmat terveydenhuollossa tehtäneen todennäköisimpien vaihtoehtojen mukaan, mutta rinnalla olisi hyvä kuljettaa suunnitelmia suurempien ja vaarallisempien muutoksien varalta.

Fyysisiä investointeja ja palvelujen keskittämistä tehtäessä tulisi miettiä myös heijastevaikutusten muokkaamia skenaarioita. Materiaalien käyttöä, infrastruktuuria ja toimintoja tulisi muokata toisiksi luonnonvarojen säästämiseksi. Ammattilaisten koulutus, tutkimus ja tiedon keruu tulisi nähdä oleellisena osana terveydenhuollon resilienssin nostoa. Millaisia ammattilaisia tarvitaan ja kuinka paljon? Lääkäripalvelujen ja hoitotyön tarve ei vähentynyt, mutta jos yhteiskunnan taloudelliset resurssit tai painotukset muuttuvat, terveydenhuollon saama osuus voi muuttua kilpailevien tarpeiden vuoksi.

Elina Hemminki

Kuva: Liina Hemminki

Lääkärin vala velvoittaa ilmastokapinaan

”Suurin maailmanlaajuinen uhka kansanterveydelle on maailman johtajien jatkuva kyvyttömyys rajata lämpötilan nousu alle 1,5 asteeseen ja elvyttää luonnon monimuotoisuutta.” Maailman lääkirilehtien pääkirjoitus 9/21.

Elokapinan 10 päivän mielenosoitus oli taas asioiden ytimessä. Ilmasto- ja ympäristökriisi aiheuttaa kärsimystä erityisesti globaalissa etelässä, ja koko maailman tulevaisuudennäkymät pahenevat lämpötilan noustessa, jokainen asteen kymmenys edellistä tuhoisampana. Haitat kohdistuvat haavoittuvimpiin ryhmiin, ja vallan ja vaurauden epätasainen jakautuminen korostuu. Vastuu on valtaapitävillä rikkailla.

Pelaamme yhteiskuntina uhkapeliä käsittämättömillä riskeillä. Luonnon keikahduspisteistä on ylitetty yhdeksän viidestätoista. Joidenkin tutkimusten mukaan jo alle 2 asteessa ylitämme rajan, jonka jälkeen maapallon kuumeneminen on hallitsematonta dominopalikkojen kaatumista. 2–3 asteen välillä on arvioitu miljardien ihmisten asuinalueiden muuttuvan Saharan kaltaiseksi elinkelvottomaksi autiomaaksi.

Epätoivo, turhautuminen ja suru valtaavat pian valmistuvan lääkärin mielen. Kohta olen vannomassa valan, jossa lupaan suojella ja kunnioittaa ihmiselämää. Miten voin pitää lupaukseni ihmiskunnan suurimman kriisin keskellä?

Lääkäreitä koulutetaan toimimaan tieteellisen tiedon perusteella potilaan parhaaksi. Tutkimusta tekevänä lääketieteen opiskelijana tuntuu ajoittain käsittämättömältä, että vaikka ilmastotutkimusten viesti on selkeä, emme silti toimi tarpeeksi nopeasti. Nyt on kyse koko ihmiskunnan terveydestä, ja meidän on reagoitava välittömästi.

Kolumnin kirjoitushetkellä Helsingin Sanomien tuoreen lämpenemislaskurin mukaan maailman nykypäästöillä 1,5 asteen lämpenemiseen kuluu aikaa 8 vuotta ja 88 päivää. Suomen ennuste on vielä kehnompi: maan ilmastopaneeli antaa meille

3 vuotta aikaa, sillä olemme jo 1,2 asteessa. Hallituksemme tavoitteena on, että Suomi olisi hiili-neutraali vuonna 2035, mutta konkreettiset toimet ovat jääneet surettavan vähiin talouskasvun ensisijaisuuden vuoksi.

Epätoivo lakkaa, kun toiminta alkaa. Koronapandemia on viimeistään näyttänyt, että kriisin edessä ja paineen alla on mahdollista muuttaa nopeasti ja radikaalistikin toimintatapojamme sekä yhteiskuntamme normeja. Avainsanana näihin ripeisiin muutoksiin on ollut systeemimuutos. Vastuu teoista on yhteiskunnallisesti ja maailmanlaajuisesti vahvassa asemassa olevilla. Tulevassa Glasgow'n ilmastokokouksessa on tehtävä käänteentekeviä ratkaisuja. Miten saisimme päättäjät lopettamaan tämä käsittämätön uhkapeli ja ryhtymään tarvittaviin systeemitasen muutoksiin?

Hieman romantisoidakseni; uskon, että yhteisössä on voimaa. Elokapinan ja tutkijoiden viestiä on kuunneltava. Olemme ammattimme puolesta yhteiskunnallisesti arvostetussa asemassa, ja tämä asema tuo mukanaan mahdollisuuksia. Siirtyminen ilmastokestävään, luontoa suojelemaan ja oikeudenmukaiseen yhteiskuntaan on minun ja meidän vastuullamme. Viimeistään nyt on ryhdyttävä hätätoimiin.

*Hanni
Häkkinen*

Kuva: Tuuve
Häkkinen

Lähde Wieniin kongressiin tanssimaan ydinaseiden haudoilla

YK:ssa 2017 solmittu ydinasekieltosopimus astui voimaan 22.1.2021, kun sen oli ratifioinut 50 valtiota. Nyt ratifiointeja on 56 ja allekirjoituksia 86.

Ydinasekiellon sopijaosapuolten ensimmäinen kokous pidetään Wienissä, Itävallassa 22.-24.3.2022. Itävaltalainen asevalvontadiplomaatti Alexander Kmentt toimii kokouksen koollekutsujana ja puheenjohtajana.

Suomi ei ole allekirjoittanut ydinasekieltosopimusta, mutta on osallistumassa kokoukseen tarkkailijana. Muita tarkkailijoita ovat ainakin Ruotsi ja Sveitsi. Ulkoministeriö lähettää siis oman delegaationsa paikalle.

Ydinasekieltosopimuksen astuessa voimaan 22.1.2021 ICAN-aktiivit ympäri maailmaa järjestivät tapahtumia historiallisen päivän kunniaksi. Kuvassa aktiiveja Sydneyssä. Kuva: ICAN/Michelle Haywood CC BY-NC-SA 4.0

Virallisen kokouksen lisäksi Wienissä on tarkoitus pitää laaja kansalaisjärjestöfoorumi (mikäli korona suo). Tällainen oli Wienissä myös 2014 Humanitarian Impacts of Nuclear Weapons -kongressin yhteydessä. Suomesta tähän osallistuu useita rauhanaktiiveja, ja LSV:stä ainakin minä olen lähdössä. Olisi hienoa, jos mukaan lähtisi muitakin, erityisesti nuorempaa porukkaa ja opiskelijoita. Rauhanryhmä on päättänyt antaa tähän matka-apurahoja. Voin vakuuttaa, että tulee olemaan sekä kiinnostavaa, että kivaa.

Minä harkitsen ilmastoystävällistä vakavasti maata pitkin menemistä (Tukholma-Berliini yöjuna, Berliini-Wien päiväjuna) ja olisi tosi kivaa saada seuraa tähän.

Kati Juva

Lisätietoja juva.kati@gmail.com

LSV:llä kaksi ohjelmanumeroa Lääkäripäivillä 26.–28.1.2022

Pääluento sekä Areenalavan tietoisuus: lääkäri, ravitsemus ja ympäristövaikutukset

Millaisia vaikutuksia erilaisilla ruokavalioilla on terveyteen? Miten voidaan motivoida ihmisiä terveystietoisempaan (ja samalla ympäristön kannalta kestävämpään) ravitsemukseen? Millaista ravitsemusohjausta ihmiset tarvitsevat ja miten voidaan vaikuttaa ihmisten ruokavalioihin? Tutkija Lauri Reuter poimittiin tästä ohjelmaehdotuksesta Lääkäripäivien pääluennoitsijaksi puhumaan ruokatuotannon yhteiskunnallisista ja ympäristövaikutuksista. Osallistu pääluento ja tietoisuusravitsemuksen merkityksestä terveydelle ja ympäristölle nyt ja tulevaisuudessa.

Areenalavan debatti: lääkäri vaikuttajana

Lääkärin antama julkinen lausunto tai kommentti on käytännön terveyspolitiikkaa. Meillä on paljon sananvaltaa ja mahdollisuuksia vaikuttamiseen – miten ja mihin sitä käytämme? LSV:n kokoamassa debattissa keskustellaan parlamentaarisen vaikuttamisen, kansalaisvaikuttamisen ja tieteellisen vaikuttamisen keinoista lääkärin näkökulmasta: mihin meidän on tarpeen vaikuttaa ja miten löydämme vaikuttamisen kanavia?

LSV:n syyskokous 11.12.2021

LSV:n syyskokous pidetään lauantaina 11.12.2021 uudella toimistollamme Globaalikeskuksessa osoitteessa Siltasaarenkatu 7 Helsingissä. Kokouksen jälkeen juhlimme pikkujouluisia tupaantuliaisia. Kokoukseen voi osallistua myös etäyhteyden kautta.

Kokouksutsun ilmoittautumisohjeineen löydät tämän tiedotteen takakannesta.

Lämpimästi tervetuloa!

LSV:n uusien illat kahdesti vuodessa

Järjestämme kahdesti vuodessa uusien illan, johon voit tulla matalalla kynnyksellä tutustumaan järjestöön ja toimintaamme. Pandemia-aikana tapahtumat on järjestetty virtuaalisesti, mutta jatkossa on mahdollista osallistua myös LSV:n toimistolla.

Seuraa LSV:tä sosiaalisessa mediassa, niin saat tiedon kevään tapahtumasta ja voit kutsua kaverisi mukaan!

Tervetuloa Lääkärin sosiaalinen vastuu ry:n syyskokoukseen 11.12.2021

AIKA: lauantaina 11.12.2021 klo 14 alkaen.

PAIKKA: LSV:n toimisto, Globaalikeskus, Siltasaarenkatu 4, (7. krs)

OSALLISTUMINEN: Paikan päällä LSV:n toimistolla tai etäyhteydellä

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Äänivaltaisia ovat yhdistyksen jäsenet.

Kokouksen jälkeen (noin klo 15:30 alkaen) juhlimme LSV:n toimiston tupaantuliaisia pikkujoulutunnelmissa.

Tarjoilujen mitoittamiseksi ja etäyhteykslinkin saamiseksi pyydämme ilmoittautumista 7.12.2021 mennessä osoitteessa www.lsv.fi/ajankohtaista.

Ongelmatilanteissa voit olla yhteydessä toimistoomme lsv@lsv.fi / puh. 045 350 85 16

Lämpimästi tervetuloa!